Pedagogische begeleidingsdienst
Huis van het GO!
Willebroekkaai 36
1000 Brussel

LEERPLAN DERDE GRAAD SECUNDAIR ONDERWIJS

GEZONDHEIDSZORG

SPECIFIEK GEDEELTE

DUBBELE FINALITEIT

EERSTE EN TWEEDE LEERJAAR
(5de en 6de jaar)

LEERPLANNUMMER
3DA/GEZONDHEIDSZORG

INSPECTIENUMMER
GSO-2024-1337-Gemeenschapsonderwijs-adv-V25

Versiedatum
31/01/2025

STUDIEDOMEIN

MAATSCHAPPIJ & WELZIJN

Inhoudstafel

Inleiding **3**
Samenhang 3
Uitgangspunten 3
Eigenheid van de studierichting 4
Doelgroep 5
Onderwijskwalificatie 6
Logische doorstroommogelijkheden 7
Gepersonaliseerd Samen Leren 8
Ruimte voor het eigen pedagogisch project 8
Opbouw van de leerplandoelen **9**
Herkomst van de doelen 9
De leerplandoelen 9
Subdoelen 10
Minimale inhoudelijke afbakening 10
Nummering van de leerplandoelen 10
Leerplandoelen **12**
Generieke doorstroomcompetenties 12
Toegepaste fysiologie en anatomie van de mens 13
Toegepaste gedragswetenschappen: psychologie 16
BK-doelen 17
Samenhang minimumdoelen – leerplandoelen **32**
Samenhang 'doelen die leiden naar een of meer erkende beroepskwalificaties' – leerplandoelen **34**
Concordantie beroepskwalificatie – leerplandoelen **36**
Minimale materiële vereisten **37**
Vakkenkoppeling **38**
Pedagogisch – didactische ondersteuning **39**

Inleiding

Samenhang

Dit is een leerplan voor het specifieke gedeelte dubbele finaliteit, derde graad. Dit leerplan moet in samenhang gelezen worden met het leerplan 'Derde graad secundair onderwijs - Basisvorming dubbele finaliteit'.

Tussen het leerplan van het specifieke gedeelte en het leerplan van de basisvorming is een overlap of samenhang tussen leerplandoelen mogelijk. Indien dit het geval is, wordt dit in de GO! Navigator aangeduid, aangevuld met concrete handvaten om deze doelen op een functionele manier te integreren.

Uitgangspunten

Bij het formuleren van de doelen voor het specifiek gedeelte is er over gewaakt dat het ambitieniveau hoog ligt voor alle leerlingen. Bovenop de doelen die opgenomen zijn in het curriculumdossier heeft het GO!, vanuit haar ambitie om kwaliteitsvol onderwijs aan te bieden aan alle leerlingen, GO!-doelen toegevoegd. Het geheel van de leerplandoelen specifieke vorming is evenwichtig opgesteld met oog voor de haalbaarheid voor alle leerlingenprofielen en met bijzondere aandacht voor het evenwicht tussen de basisvorming en het specifiek gedeelte.

Eigenheid van de studierichting

De leerlingen krijgen een pakket **basisvorming voor de dubbele finaliteit** met inhouden uit de zestien sleutelcompetenties.

De specifieke vorming bestaat uit leerplandoelen die **voorbereiden op vervolgonderwijs**:

- WD 01.01 Algemene doorstroomcompetenties: Generieke doorstroomcompetenties
- WD 08.04 Biologie: Toegepaste fysiologie en anatomie van de mens
- WD 14.03 Gedragswetenschappen: Toegepaste gedragswetenschappen – psychologie

In deze studierichting krijgen de leerlingen psychologie. Ze worden geïntroduceerd in verschillende deelaspecten van de psychologie zoals ontwikkelingspsychologie, gezondheidspsychologie en sociale psychologie. In toegepaste fysiologie en anatomie van de mens komen verschillende fysiologische processen en de anatomie van de mens binnen de context van de studierichting aan bod.
Tot slot maken generieke onderzoekscompetenties een belangrijk deel uit van deze studierichting. Ze worden gerealiseerd met de specifieke inhouden van de studierichting.

In deze studierichting worden daarnaast binnen de specifieke vorming de competenties van de **beroepskwalificatie verzorgende** gerealiseerd. De verzorgende ondersteunt de zorgvrager en zijn omgeving bij de activiteiten van het dagelijkse leven op het vlak van persoonsverzorging, comfortzorg, huishoudelijke ondersteuning, psychosociale en (ped)agogische zorg en bij activiteiten zowel binnen- als buitenshuis om de zorgvrager op een preventieve, herstellende en verzorgende manier tegemoet te komen als burger in de samenleving, vertrekkende van zijn noden, behoeften en eigen mogelijkheden conform de wettelijke bepalingen, professionele gedragscodes en kwaliteitsnormen. Hij werkt samen met de zorgvrager en communiceert professioneel binnen een zorgvrager-gerichte zorgrelatie, ondersteunt zijn empowerment en bevordert zijn zelfredzaamheid. Hij plant en organiseert de zorg van de zorgvrager en voert die uit volgens het zorg- en ondersteuningsplan. Hij voert de persoonsverzorging uit en neemt daarbij primaire, secundaire en/of tertiaire preventieve maatregelen als dat nodig is. Hij vervult de huishoudelijke opdrachten zoals maaltijden bereiden, boodschappen doen, kledij en linnen verzorgen en zorgen voor het woon- en leefklimaat. Hij regelt de ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten. Hij ondersteunt het psychosociale welbevinden van de zorgvrager en ondersteunt bij de opvoeding.
Daarnaast worden in deze studierichting ook competenties van de **beroepskwalificatie zorgkundige** gerealiseerd. De zorgkundige stelt samen met de verpleegkundige en de klant een zorgplan op waarbij de zorgprioriteiten bepaald worden. Hij volgt onder toezicht van een verpleegkundige, binnen een gestructureerde equipe, de gezondheidstoestand van de klant op, begeleidt die bij de activiteiten van het dagelijkse leven, voert gedelegeerde verpleegkundige handelingen uit en staat in voor lichaamsverzorging, comfortzorg, preventie, gezondheidsopvoeding en logistieke ondersteuning om de klant te ondersteunen en te verzorgen. De zorg wordt in verschillende contexten uitgevoerd zoals ziekenhuizen, revalidatiecentra, rust- en verzorgingstehuizen, bij diverse doelgroepen met een zorgbehoefte. De zorgkundige gaat flexibel om met de context en neemt initiatief binnen de grenzen van het wetgevend kader, kwaliteitskader en beroepsethiek. De zorgkundige is zich ervan bewust dat gemaakte fouten verstrekkende gevolgen kunnen hebben voor de klant.

De leerlingen dienen hun opleidingstraject te vervullen binnen deze verschillende contexten: residentiële setting en setting thuiszorg.

Doelgroep

Leerlingen die starten in het eerste leerjaar van de derde graad in de dubbele finaliteit hebben door het behalen van de leerplandoelen van de tweede graad de nodige competenties verworven om de overstap naar de derde graad succesvol te kunnen maken.

De leerlingen delen vanuit hun keuze voor een bepaalde studierichting eenzelfde interesse. Maar meer nog dan voor de basisvorming zullen de kenmerken van de leerlingen in de derde graad voor het specifieke gedeelte verschillen. Behalve verschillen op cognitief, psychomotorisch en sociaal-affectief vlak zijn er ook verschillen door de gevolgde vooropleiding.

In de tweede graad hebben leerlingen gekozen voor een studierichting gekoppeld aan een finaliteit.

- Leerlingen die een studierichting gekozen hebben die als een vooropleiding van deze studierichting wordt ingericht, hebben basiscompetenties verworven met het oog op het realiseren van de gekoppelde beroepskwalificatie(s). In de derde graad worden deze competenties verder verfijnd, verbreed en verdiept. Daarnaast verhoogt de mate van zelfstandigheid bij het realiseren van de leerplandoelen.
  Aanvullend hebben deze leerlingen in het specifieke gedeelte van de tweede graad leerplandoelen verworven die gekoppeld zijn aan wetenschapsdomeinen die in de derde graad aan bod komen. Op een aantal van deze doelen wordt in de derde graad verder gewerkt. Deze leerplandoelen worden beschouwd als noodzakelijke doelen om succesvol aan de derde graad deel te nemen. In de GO! Navigator wordt de link gelegd tussen de doelen van de tweede en de derde graad (verticale samenhang).
  Leerlingen uit de volgende studierichting hebben een vorming gevolgd die als een logische vooropleiding kan worden beschouwd:
    - Maatschappij en Welzijn
- Leerlingen die een studierichting gekozen hebben die tot hetzelfde (sub)domein behoort uit een andere finaliteit (doorstroom) hebben een meer abstracte vorming genoten met minder aandacht voor concrete toepassingen. Deze leerlingen hebben (mogelijk) minder basisvaardigheden en / of basiskennis verworven in vergelijking met de leerlingen die uit een logische vooropleiding komen.
- Leerlingen die een studierichting gekozen hebben die inhoudelijk minder of niet aanleunt bij deze studierichting hebben minder of geen voorkennis.

Vanuit het bovenstaande gegeven kunnen de leerlingen voor het specifieke gedeelte beschouwd worden als een zeer heterogene groep. Daarom is het belangrijk om, bij het begin van de graad, de beginsituatie van elke leerling goed in kaart te brengen, om zo als lerarenteam zicht te krijgen op de kenmerken van de leerlingengroep en een leerlijn uit te werken die nauw aansluit bij de beginsituatie en de mogelijkheden van de leerlingen waarbij er aandacht is voor het wegwerken van eventuele hiaten bij de start van de derde graad. Hierbij heeft het lerarenteam de vrijheid en verantwoordelijkheid om leerplandoelen in te plannen in zowel het eerste als tweede jaar van de derde graad volgens de noden, behoeften en mogelijkheden van hun leerlingengroep. Daarnaast heeft het lerarenteam de vrijheid om te bepalen op welke manier de doelen functioneel geclusterd en aangeboden kunnen worden binnen de derde graad.

Onderwijskwalificatie

Een onderwijskwalificatie geeft weer wat je moet kennen en kunnen om verdere studies aan te vatten, te functioneren in onze maatschappij of een bepaald beroep uit te oefenen. In de Vlaamse kwalificatiestructuur zijn de kwalificaties ondergebracht op 8 niveaus, van basisonderwijs tot universiteit.

Deze studierichting situeert zich op VKS-niveau 4. De uitgangspunten voor een VKS-niveau 4 zijn:

- Kennis en vaardigheden:
    - concrete en abstracte gegevens (informatie en begrippen) uit een specifiek domein interpreteren
    - reflectieve cognitieve en productieve motorische vaardigheden toepassen
    - gegevens evalueren en integreren
    - strategieën ontwikkelen voor het uitvoeren van diverse taken en om diverse, concrete, niet-vertrouwde (maar weliswaar domeinspecifieke) problemen op te lossen
- Context, autonomie en verantwoordelijkheid:
    - handelen in een combinatie van wisselende contexten
    - autonoom functioneren met enig initiatief
    - volledige verantwoordelijkheid voor eigen werk opnemen
    - het eigen functioneren evalueren en bijsturen met het oog op het bereiken van collectieve resultaten

De verwachtingen uit de onderwijskwalificatie vormen een hulpmiddel voor leraren en vakgroepen om de afbakening van de leerplandoelen concreet vorm te geven.

Logische doorstroommogelijkheden

Gezondheidszorg is een studierichting met een dubbele finaliteit. Dat houdt in dat de leerling voorbereid wordt op succesvolle doorstroom naar een job op de arbeidsmarkt of naar 7de leerjaren, graduaatsopleidingen of professionele bacheloropleidingen binnen hetzelfde interessegebied.

Voor de richting Gezondheidszorg zijn de meest logische 7de leerjaren:

- Medisch-administratief Assistent
- Tandartsassistent

Voor de richting Gezondheidszorg situeren de meest logische professionele bacheloropleidingen zich binnen de studiegebieden:

- Gecombineerde studiegebieden
    - Pedagogie van het Jonge Kind
- Gezondheidszorg
    - Ergotherapie
    - Logopedie en Audiologie
    - Medische Beeldvorming en Radiotherapie
    - Mondzorg
    - Oogzorg
    - Orthopedie
    - Podologie
    - Toegepaste Gezondheidswetenschappen
    - Verpleegkunde
    - Voedings- en Dieetkunde
    - Vroedkunde
- Onderwijs

Doorstroom naar alle andere professionele bacheloropleidingen is niet uitgesloten, maar binnen deze studierichting wordt de leerling er niet specifiek inhoudelijk op voorbereid.

Doorstroom naar academische bacheloropleidingen is niet uitgesloten, maar binnen deze studierichting wordt er niet voldoende voorbereid op academisch hoger onderwijs.

Gepersonaliseerd Samen Leren

De ambitie van het GO! is duidelijk. Gepersonaliseerd samen leren betekent dat we met élke lerende, binnen een sociale context, maximaal rendement nastreven op het vlak van leervermogen, leerwinst en leermotivatie. Vanuit een sterke basis- en vakdidactiek zetten we extra in op 'differentiatie', het verhogen van autonomie via het aanleren van zelfregulerende vaardigheden en 'samen leren'. We maken daarvoor gebruik van evidence-informed praktijken en een onderzoekende aanpak op school. Gepersonaliseerd samen leren in het GO! vindt geïntegreerd plaats binnen de realisatie van het totale curriculum en kan alleen gerealiseerd worden met de actieve betrokkenheid van zowel de lerende, de leraar als het (school)beleid.

Vanuit deze visie willen we samen met alle onderwijsprofessionals ons DNA 'samen leren samenleven' en ons pedagogisch project waarmaken. Het is ons positief antwoord op de diversiteit die we in onze klassen zien, de nood aan een groeipad naar autonomie en de nood om een samenverhaal te maken.

Ruimte voor het eigen pedagogisch project

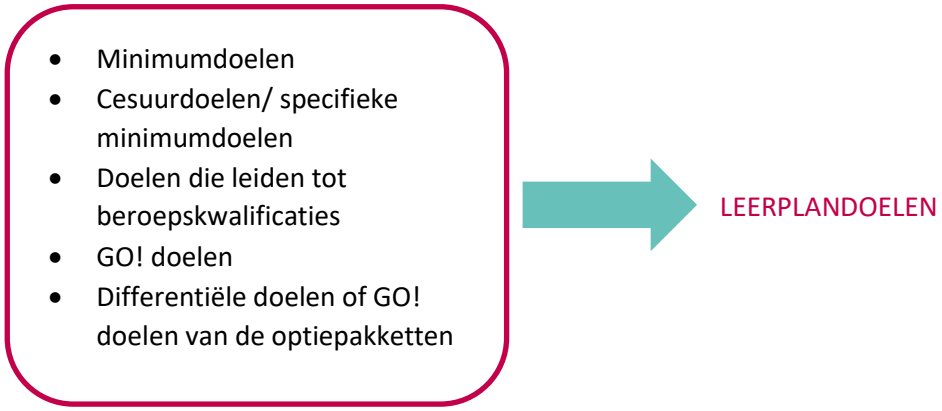
Cruciaal in elke studierichting staat de realisatie van de leerplandoelen. De leerplannen en de lessentabellen van het GO! zijn echter zodanig opgesteld dat het lerarenteam beschikbare ruimte heeft om een schooleigen pedagogisch project te realiseren:

- Enerzijds bieden de leerplannen ruimte om binnen de voorziene tijd zoals aangegeven in de lessentabel, de leerplandoelen verder uit te diepen of te verbreden;
- Anderzijds is er binnen de lessentabel vrije ruimte voorzien waarbij de school eigen accenten kan leggen.

Opbouw van de leerplandoelen

Herkomst van de doelen

De leerplandoelen van het GO! in de tweede en derde graad zijn afkomstig van verschillende bronnen:

De doelen van dit leerplan zijn afkomstig van:

- specifieke minimumdoelen
- doelen die leiden tot beroepskwalificaties
- GO!-doelen

De leerplandoelen

Elk leerplandoel heeft minimum 1 handelingswerkwoord. Een overzicht van de handelingswerkwoorden met, indien nodig, een verklaring is terug te vinden op de GO! Navigator.

Aan elk leerplandoel wordt een beheersingsniveau toegevoegd. Voor de leerplannen van het GO! maken we gebruik van een eigen GO!-taxonomie, geïnspireerd op de Taxonomie van Bloom:

- Memoriseren: Gegevens zoals begrippen, formules… kunnen ophalen zonder gebruik te maken van hulpmiddelen.
  Geen enkel leerplandoel heeft ‘memoriseren’ als beheersingsniveau. Memoriseren zonder context kan immers nooit het einddoel zijn. Memoriseren kan wel een belangrijk element zijn om een leerplandoel te realiseren.
- Begrijpen: Inzicht verwerven en dit inzicht helder kunnen weergeven, al dan niet aan de hand van voorbeelden.
- Toepassen: Formules, technieken, regels… kunnen toepassen.
- Analyseren: Op basis van nieuwe gegevens, informatie, kenmerken, verbanden… tot een besluit komen
- Evalueren: Op basis van nieuwe gegevens, informatie, kenmerken, verbanden… en aan de hand van criteria, argumenten… een oordeel onderbouwen.
- Creëren: In het kader van een probleemstelling, onderzoek, opdracht… een product ontwikkelen zoals een oplossing, een realisatie, een presentatie…

Er is geen hiërarchie tussen de verschillende beheersingsniveaus. Wel zal je om een ‘hoger’ beheersingsniveau te bereiken meestal ook gebruik maken van onderliggende beheersingsniveaus, bijvoorbeeld memoriseren om te analyseren.

In de GO! Navigator worden de beheersingsniveaus aan de hand van een filmpje uitgelegd.

Subdoelen

De subdoelen zijn niet vrijblijvend geformuleerd maar maken integraal deel uit van het leerplandoel. Elk subdoel moet bijgevolg aangeboden worden. Alle subdoelen samen dekken het leerplandoel.

Minimale inhoudelijke afbakening

Het concept van de minimumdoelen wordt doorgetrokken naar de leerplandoelen van het GO!. Dit concept houdt in dat de kennis die noodzakelijk is om het leerplandoel te realiseren niet expliciet wordt opgesomd. Indien er twijfel kan ontstaan of een bepaald kenniselement al dan niet tot het leerplandoel behoort, wordt het uitdrukkelijk vermeld via onderliggende bullets. Concreet betekent dit dat de onderliggende bullets deel uitmaken van het leerplandoel en als dusdanig ook aan bod moeten komen.

Om leerplandoelen te realiseren, is er vaktaal nodig. Hoewel vaktaal niet expliciet in de leerplandoelen wordt opgenomen, maakt vaktaal wel deel uit van het leerplandoel. Net zoals dit het geval is bij andere kenniselementen is het aan de leraar om te bepalen welke vaktaal er nodig is om het leerplandoel te realiseren.

Het gehanteerde concept vertrekt van een groot vertrouwen in de professionaliteit van de leraar. Vanuit een professionele deskundigheid zal de leraar bepalen welke kennis er nodig is om het doel te realiseren waarbij de kenniselementen die in de bullets zijn aangegeven of expliciet vermeld in het leerplandoel minimaal worden meegenomen.

Nummering van de leerplandoelen

Boven elk leerplandoel staat er een nummering. De betekenis is de volgende:

BK3_01.01 1

- Links in de eerste rij van elk leerplandoel staat het GO!-volgnummer (bijvoorbeeld BK3_01.01):
  - BK3: Het gaat hier over een doel uit de derde graad dat leidt tot een beroepskwalificatie
  - 01.01: Dit is het volgnummer van het leerplandoel.
    - Doelen van de vorm 01.xx hebben betrekking op generieke doelen en zijn op eenzelfde manier geformuleerd in alle studierichtingen van deze graad en deze finaliteit.
    - Doelen van de vorm 02.xx hebben betrekking op specifieke doelen die eigen zijn aan deze studierichting.
- Rechts in de eerste rij van elk leerplandoel staat de herkomst van het leerplandoel (bijvoorbeeld 1 of geen nummer):
  - Het nummer verwijst naar het corresponderend doel in het curriculumdossier.
    De curriculumdossiers zijn terug te vinden op de website van AHOVOKS.
  - Indien er geen nummer staat, gaat het over een GO!-doel.

BK3_01.01.01 Subdoel 1

- Ook de subdoelen krijgen een nummering (bijvoorbeeld BK3_01.01.01):
  - Dit is het eerste subdoel van het leerplandoel BK3_01.01.
- Niet elk leerplandoel heeft subdoelen.

In plaats van ‘BK3’ kan het nummer ook beginnen met ‘WD3’:

WD3_01.01.01
01.01.01

- De betekenis van het nummer links (bijvoorbeeld WD3_01.01.01):
  - WD3: Het gaat hier over een doel uit de derde graad dat behoort tot een wetenschapsdomein
  - 01.01.01: Dit is het volgnummer van het leerplandoel.
    - Doelen van de vorm 01.xx.xx hebben betrekking op wetenschapsdomein 01. (In dit geval verwijst 01 naar ‘Algemene doorstroomcompetenties’. In totaal zijn er 16 wetenschapsdomeinen.)
    - Doelen van de vorm xx.01.xx hebben betrekking op subdomein 01 van het betrokken wetenshapsdomein.
    - Het laatste cijfer (xx.xx.01) is het volgnummer binnen het subdomein.

  De lijst van de wetenschapsdomeinen en de subdomeinen is terug te vinden in de GO! Navigator.

- Rechts in de eerste rij van elk leerplandoel staat de herkomst van het leerplandoel:
  - Het nummer (bijvoorbeeld 01.01.01) verwijst naar het corresponderend specifiek minimumdoel in het curriculumdossier.
    De curriculumdossiers zijn terug te vinden op de website van AHOVOKS.
  - Indien er geen nummer staat, gaat het over een GO!-doel.

WD2_09.06.01.01
Subdoel 1

- Ook de subdoelen krijgen een nummering (bijvoorbeeld WD3_01.01.01.01):
  - Dit is het eerste subdoel van het leerplandoel WD3_01.01.01.
- Indien een subdoel overeenkomt met een specifiek minimumdoel wordt de verwijzing naar het specifiek minimumdoel rechts in de tabel opgenomen.
- Niet elk leerplandoel heeft subdoelen.

Leerplandoelen

Generieke doorstroomcompetenties

WD3_01.01.01

01.01.01

De leerlingen doorlopen een onderzoekscyclus in samenhang met inhouden van minstens 1 wetenschapsdomein verbonden aan de studierichting.

creëren

WD3_01.01.01.01

Subdoel 1

De leerlingen kiezen een onderzoeksmethode in functie van een gegeven of zelfgekozen onderzoeksvraag.

- onderzoekbaarheidscriteria

WD3_01.01.01.02

Subdoel 2

De leerlingen verzamelen data en bronnen in functie van de gekozen onderzoeksmethode.

- betrouwbaarheidscriteria

WD3_01.01.01.03

Subdoel 3

De leerlingen verwerken data en bronnen in functie van de gekozen onderzoeksmethode.

WD3_01.01.01.04

Subdoel 4

De leerlingen synthetiseren de onderzoeksresultaten en formuleren een antwoord op de onderzoeksvraag.

WD3_01.01.01.05

Subdoel 5

De leerlingen rapporteren over de onderzoeksactiviteiten en -resultaten.

- mondelinge of schriftelijke rapportage

WD3_01.01.02

De leerlingen refereren correct aan gebruikte bronnen volgens een wetenschappelijk referentiesysteem.

- relevant wetenschappelijk referentiesysteem
- bronvermelding

toepassen

Toegepaste fysiologie en anatomie van de mens

WD3_08.04.01

08.04.03

De leerlingen leggen fysiologische processen van stofwisseling en secretie uit met inbegrip van structuur en werking van de betrokken organen. [1]

- processen tot op weefselniveau
- enzymwerking

begrijpen

WD3_08.04.01.01

Subdoel 1

De leerlingen beschrijven de bouw en de functie van de stelsels bij de mens met inbegrip van structuur en werking van de betrokken organen.

- Ademhalingsstelsel
- spijsverteringsstelsel
- hormonaal stelsel

WD3_08.04.01.02

Subdoel 2

De leerlingen illustreren fysiologische processen bij de mens.

- stofwisseling en secretie

WD3_08.04.01.03

Subdoel 3

De leerlingen illustreren afwijkingen aan stelsels of in fysiologische processen.

- gezondheidsproblematieken

[1] Rekening houdend met de context van de studierichting.

WD3_08.04.02

08.04.04

De leerlingen leggen transportfysiologie uit aan de hand van structuur en werking van hart, bloedvaten, lymfevaten en longen.

begrijpen

WD3_08.04.02.01

Subdoel 1

De leerlingen beschrijven de bouw en de functie van het transportstelsel bij de mens met inbegrip van structuur en werking van de betrokken organen.

- bloed- en lymfevatenstelsel
- ademhalingsstelsel
- uitscheidingsstelsel

WD3_08.04.02.02

Subdoel 2

De leerlingen illustreren transportprocessen in diverse stelsels.

WD3_08.04.02.03

Subdoel 3

De leerlingen illustreren afwijkingen aan het transportstelsel of transportprocessen.

- gezondheidsproblematieken

WD3_08.04.03

08.04.05

De leerlingen leggen specifieke en niet-specifieke afweer uit.

begrijpen

WD3_08.04.03.01

Subdoel 1

De leerlingen beschrijven de belangrijkste componenten van de niet-specifieke afweer.

- witte bloedcellen: lymfocyten en macrofagen

WD3_08.04.03.02

Subdoel 2

De leerlingen leggen de rol van de specifieke afweer uit.

- antigen, antilichaam
- bloedgroepen

WD3_08.04.03.03

Subdoel 3

De leerlingen illustreren methoden om de specifieke afweer te ondersteunen.

- principes van vaccinatie, serumbehandeling,

WD3_08.04.04.04

Subdoel 4

De leerlingen illustreren problemen met specifieke afweer.

- principes van allergie en auto-immuniteit

Toegepaste gedragswetenschappen: psychologie

WD3_14.03.01

14.03.01

De leerlingen lichten determinanten van gezondheidsgedrag en strategieën toe om gezondheidsgedrag van individuen en doelgroepen te bevorderen.

- onderliggende hulpvragen, specifieke noden, culturele of sociaal-economische achtergrond van het individu of de doelgroep
- fasen van gedragsverandering
- individuele strategieën van gezondheidsbevordering op preventief of curatief niveau
- omgevingsstrategieën van gezondheidsbevordering op preventief of curatief niveau
- effecten van motiverende en (non-) directieve gespreksvoering op gedragsverandering

begrijpen

WD3_14.03.02

14.03.02

De leerlingen lichten sociaal gedrag toe.

- sociaal gedrag: groepsprocessen, sociale beïnvloeding

begrijpen

WD3_14.03.03

14.03.03

De leerlingen analyseren de ontwikkelingspsychologische domeinen binnen verschillende levensloopfasen.

- fysieke ontwikkeling: (senso)motorische ontwikkeling
- cognitieve ontwikkeling: van sensomotorisch tot formeel-operationeel denken
- morele ontwikkeling
- socio-emotionele ontwikkeling: hechting en identiteit

analyseren

BK-doelen [2]

BK3_01.01

1

De leerlingen werken in teamverband met aandacht voor de organisatiecultuur, communicatie en procedures. [3]

toepassen

BK3_01.01.01

Subdoel 1

De leerlingen passen strategieën toe om teamgericht te werken.

BK3_01.01.02

Subdoel 2

De leerlingen passen strategieën toe om doelgericht te communiceren.

BK3_01.01.03

Subdoel 3

De leerlingen passen interne procedures en afspraken toe.

BK3_01.02

2

De leerlingen handelen kwaliteitsbewust. [4]

toepassen

BK3_01.02.01

Subdoel 1

De leerlingen passen procedures uit stappenplannen, instructiefiches of handleidingen toe.

BK3_01.02.02

Subdoel 2

De leerlingen passen strategieën voor planning en organisatie toe.

BK3_01.02.03

Subdoel 3

De leerlingen passen strategieën voor kwaliteitscontrole toe.

[2] De leerlingen dienen hun opleidingstraject te vervullen binnen deze verschillende contexten: residentiële setting en setting thuiszorg.
[3] Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.
[4] Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

BK3_01.03

3

De leerlingen handelen economisch en duurzaam. [5]

toepassen

BK3_01.03.01

Subdoel 1

De leerlingen passen procedures toe om kostenbewust om te gaan met materialen, grondstoffen of tijd.

BK3_01.03.02

Subdoel 2

De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot milieuvoorschriften.

BK3_01.04

4

De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch. [6]

toepassen

BK3_01.04.01

Subdoel 1

De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot veilig handelen.

BK3_01.04.02

Subdoel 2

De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot ergonomisch handelen.

BK3_01.04.03

Subdoel 3

De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot hygiënisch handelen.

BK3_01.05

De leerlingen bouwen de eigen deskundigheid op. [7]

toepassen

[5] Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.
[6] Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.
[7] Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

BK3_02.01

16

De leerlingen hanteren de richtlijnen met betrekking tot voedselveiligheid en voedselhygiëne binnen een professionele context.

- hygiëne- en veiligheidsvoorschriften voor voedingsmiddelen: HACCP, GHP, CCP's en PVA's

toepassen

BK3_02.02

De leerlingen richten de werkplek doelgericht in.

toepassen

BK3_02.02.01

Subdoel 1

De leerlingen leggen het materiaal (als verzamelnaam) klaar in functie van de opdracht.

BK3_02.02.02

Subdoel 2

De leerlingen bergen het materiaal (als verzamelnaam) op na de opdracht.

BK3_02.02.03

Subdoel 3

De leerlingen volgen de voorraad op.

BK3_02.03

8

De leerlingen hanteren een systematische aanpak bij het plannen en organiseren van de zorg van de cliënt conform het zorg- en ondersteuningsplan.

toepassen

BK3_02.03.01

Subdoel 1

De leerlingen hanteren een systematische aanpak bij het plannen en organiseren van het professionele takenpakket in overleg met het team.

BK3_02.03.02

Subdoel 2

De leerlingen bepalen in overleg met het team prioriteiten conform het zorg- en ondersteuningsplan van een cliënt.

BK3_02.03.03

Subdoel 3

De leerlingen passen Systematisch Verpleegkundig Handelen toe bij het uitvoeren van zorgtaken.

BK3_02.04

11

De leerlingen nemen preventieve maatregelen ter voorkoming van primaire, secundaire en tertiaire letsels tijdens de zorgverlening.

toepassen

BK3_02.04.01

Subdoel 1

De leerlingen passen de principes ter gezondheidsbevordering en ter preventie van infecties, besmettingen en ziektes bij cliënten toe.

BK3_02.04.02

Subdoel 2

De leerlingen passen de beschermingsmaatregelen (bepaald in protocollen) ter bestrijding van infecties en besmettingen toe.

BK3_02.04.03

Subdoel 3

De leerlingen passen de preventieve maatregelen toe ter voorkoming van primaire, secundaire en tertiaire letsels tijdens de zorgverlening.

BK3_02.05

13

De leerlingen observeren (veranderingen in) de gezondheidstoestand van de cliënt.

- observatietechnieken en -instrumenten binnen een professionele context
- registratietechnieken en -instrumenten binnen een professionele context
- signaalfunctie
- signalen van comfort en discomfort, alarmsignalen, verontrustende situaties

toepassen

BK3_02.06

13, 14

De leerlingen interpreteren observatiegegevens over (de veranderingen in de gezondheidstoestand van) cliënten en stemmen hun handelen hierop af.

- reflectiemethodieken
- mogelijke implicaties voor het handelen van (zorg)actoren

analyseren

BK3_02.07	13, 14
De leerlingen rapporteren over (veranderingen in) de gezondheidstoestand van cliënten aan andere (zorg)actoren en in het zorgdossier.	
toepassen	
BK3_02.07.01	Subdoel 1
De leerlingen rapporteren mondeling over (veranderingen bij) cliënten aan andere (zorg)actoren.	
BK3_02.07.02	Subdoel 2
De leerlingen rapporteren schriftelijk of digitaal over (veranderingen bij) cliënten in functie van continuïteit van zorg.	

BK3_02.08

5

De leerlingen handelen volgens de professionele gedragscode binnen de grenzen van het wetgevend kader.

toepassen

BK3_02.08.01

Subdoel 1

De leerlingen gaan respectvol om met anderen binnen een professionele context.

- diverse werkcontexten: bij cliënten in de setting thuis- of gezinszorg, residentiële settings en ziekenhuizen (residentiële zorg, thuisverpleging, thuiszorg, gehandicaptenzorg, ziekenhuissector, palliatieve zorg, revalidatie…)
- taken en rollen andere (zorg)actoren
- professionele relatie (inclusief scheiding beroepscontext- privé)
- vertrouwensrelatie
- het zorg- en ondersteuningsplan

BK3_02.08.02

Subdoel 2

De leerlingen handelen volgens deontologische principes.

- verantwoordelijkheidszin
- privacy van cliënten
- beroepsgeheim
- aansprakelijkheid
- meldingsplicht
- schuldig verzuim

BK3_02.08.03

Subdoel 3

De leerlingen informeren cliënten over hulpmiddelen en ondersteuningsinstanties.

- veel voorkomende zorg- en ondersteuningsvragen

BK3_02.08.04

Subdoel 4

De leerlingen handelen binnen de grenzen van het wetgevend kader.

- regelgeving: KB van 27 februari 2019 tot wijziging van het KB van 12 januari 2006 ‘tot vaststelling van de verpleegkundige activiteiten die de zorgkundigen mogen uitvoeren en de voorwaarden waaronder de zorgkundigen deze handelingen mogen stellen’
- regelgeving: Het KB van 12/01/2006 besluit tot vaststelling van de verpleegkundige activiteiten die de zorgkundigen mogen uitvoeren en de voorwaarden waaronder de zorgkundigen deze handelingen mogen stellen, 12 januari 2006
- regelgeving: 10 MEI 2015 - Gecoördineerde wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen

BK3_02.09

7

De leerlingen ondersteunen en bevorderen empowerment en zelfredzaamheid van de cliënt.

toepassen

BK3_02.09.01

Subdoel 1

De leerlingen gaan op empathische wijze om met cliënten.

- visie op zorg en zorgprocessen, holistische visie op de mens: de generalistische benadering in zorg en ondersteuning, kwaliteit van leven
- afstand en nabijheid, aandacht
- welbevinden en betrokkenheid
- zorgnood
- draaglast en draagkracht
- geen waardeoordeel
- empowerment
- zelfredzaamheid en zelfstandigheid
- onvoorwaardelijke positieve aanvaarding
- cultuursensitief handelen
- sensitief-responsief handelen

BK3_02.09.02

Subdoel 2

De leerlingen gaan gepast om met weerstand van cliënten.

BK3_02.09.03

Subdoel 3

De leerlingen gaan op een constructieve manier om met conflicten.

BK3_02.09.04

Subdoel 4

De leerlingen bieden ondersteuning bij moeilijke momenten, verdriet en rouw.

BK3_02.10

12

De leerlingen voeren EHBO uit bij noodsituaties binnen een gesimuleerde professionele context.

toepassen

BK3_02.11

De leerlingen spelen in op sociaal-emotionele behoeften van cliënten.

analyseren

BK3_02.11.01

Subdoel 1

De leerlingen herkennen behoeften van cliënten.

BK3_02.11.02

Subdoel 2

De leerlingen spelen in op (basis)behoeften van cliënten.

- (basis)behoeften van cliënten (inclusief beweging, rust en slaap)
- verwachtingen en noden van cliënten

BK3_02.11.03

Subdoel 3

De leerlingen spelen in op sociaal-emotionele behoeften en gevoelens van cliënten.

- specifieke doelgroepen: moeder en kind (kraamzorg inclusief meerlingenzorg), gezinnen (in een problematische opvoedingssituatie), personen met psych(iatr)ische problemen, personen met een beperking, personen met een chronische zorgnood, personen met dementie, personen in een palliatieve zorgfase

BK3_02.11.04

Subdoel 4

De leerlingen geven cliënten het gevoel dat ze welkom zijn en erbij horen.

BK3_02.12

6

De leerlingen hanteren sociale en communicatieve vaardigheden in functie van het ondersteunen, verzorgen en begeleiden van cliënten binnen een cliëntgerichte relatie.

- sociale en communicatieve vaardigheden met cliënten en hun netwerk (inclusief actief luisteren, correct begrip van de cliënt)
- afspraken aangaande de uitvoering van de hulp- of zorgvraag
- grenzen binnen de cliëntgerichte relatie
- problematisch of grensoverschrijdend gedrag van cliënten

creëren

BK3_02.13

17

De leerlingen lichten aspecten van ondersteuning bij opvoeding toe.

- ondersteuning bij de zorg voor moeder en kind in het kader van kraamzorg (inclusief borstvoeding) en meerlingenzorg
- opvoedingsprincipes
- toezicht op kinderen
- begeleiding van kinderen bij spel of huiswerk
- ondersteuning van gezinnen bij dagelijkse opvoedingstaken

begrijpen

BK3_02.14

16

De leerlingen voeren huishoudelijke activiteiten en logistieke taken uit.

toepassen

BK3_02.14.01

Subdoel 1

De leerlingen bereiden (aangepaste) maaltijden voor cliënten.

- evenwichtige, gezonde en gevarieerde voeding voor cliënten
- voedingsbehoeften, voedingsvoorkeuren
- aangepaste voeding, voedings- en dieetvoorschriften (inclusief intoleranties, allergieën, malnutritie en nutritionele interventies) bij cliënten
- basisbereidingstechnieken voor eenvoudige bereidingen voor cliënten conform het zorg- en ondersteuningsplan

BK3_02.14.02

Subdoel 2

De leerlingen voeren functionele zorg voor de woon- en leefomgeving van een cliënt uit.

BK3_02.14.03

Subdoel 3

De leerlingen voeren functionele zorg aan wasgoed van een cliënt uit.

BK3_02.14.04

Subdoel 4

De leerlingen stellen een boodschappenlijst met een cliënt op rekening houdend met de budgetafspraken met een cliënt.

BK3_02.14.05

Subdoel 5

De leerlingen ondersteunen cliënten bij verplaatsing.

BK3_02.14.06

Subdoel 6

De leerlingen doen cliëntenvervoer conform het zorg- en ondersteuningsplan.

- verplaatsingstechnieken
- mobiliteitsgraden: goede gezondheid/mobiel, krukken/wandelstok, loophulp , rolstoel, bedlegerig…
- specifiek materiaal: looprek/rollator, rolstoel, multipositiewagen, bed, kinderwagen…

BK3_02.15

15

De leerlingen stimuleren de cliënt om deel te nemen aan ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten.

toepassen

BK3_02.15.01

Subdoel 1

De leerlingen regelen ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten voor cliënten.

BK3_02.15.02

Subdoel 2

De leerlingen bieden cliënten inspraak- en keuzemogelijkheden.

BK3_02.15.03

Subdoel 3

De leerlingen stimuleren cliënten om aan zinvolle ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten afgestemd op hun noden en behoeften deel te nemen.

BK3_02.15.04

Subdoel 4

De leerlingen bieden (fysieke en emotionele) ondersteuning aan cliënten tijdens ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten.

- animatieve grondhouding

BK3_02.16

9

De leerlingen beschrijven de aandachtspunten bij de zorg voor en ondersteuning van een cliënt met vaak voorkomende gezondheidsproblemen.

analyseren

BK3_02.16.01

Subdoel 1

De leerlingen hebben inzicht in de anatomie en fysiologie van de gezonde mens om de vaak voorkomende gezondheidsproblemen en ziektes beter te begrijpen.

BK3_02.16.02

Subdoel 2

De leerlingen hebben inzicht in de kenmerken, oorzaken en behandeling van vaak voorkomende gezondheidsproblemen en ziektes bij cliënten.

- enkele vaak voorkomende gezondheidsproblemen bij cliënten: aandoeningen aan de huid, aandoeningen aan het bewegingsstelsel, aandoeningen aan het spijsverteringsstelsel, aandoeningen aan het uitscheidingsstelsel, aandoeningen aan het ademhalingsstelsel, aandoeningen aan het hart- en bloedvatenstelsel, aandoeningen aan het zenuwstelsel, veel voorkomende psychi(atri)sche problemen, kanker

BK3_02.16.03

Subdoel 3

De leerlingen beschrijven de invloed van het gezondheidsprobleem op het functioneren van de cliënt en de aandachtspunten bij de zorg en ondersteuning.

BK3_02.17 9
De leerlingen voeren de basiszorg uit volgens het zorg- en ondersteuningsplan van de cliënt met of zonder ADL-dysfunctie.
toepassen
BK3_02.17.01 Subdoel 1
De leerlingen werken volgens de basisprincipes van Grypdonck.
BK3_02.17.02 Subdoel 2
De leerlingen voeren de basiszorg conform de professionele aanbevelingen en de evidence based protocollen uit.
BK3_02.17.03 Subdoel 3
De leerlingen meten lengte en gewicht van cliënten.
BK3_02.17.04 Subdoel 4
De leerlingen bieden hygiënische zorg aan een cliënt.
BK3_02.17.05 Subdoel 5
De leerlingen verzorgen een geheelde stoma (zonder dat wondzorg noodzakelijk is).
BK3_02.17.06 Subdoel 6
De leerlingen voeren mondzorg uit bij cliënten.
BK3_02.17.07 Subdoel 7
De leerlingen signaleren problemen met de orale vochtinname van een cliënt.
BK3_02.17.08 Subdoel 8
De leerlingen signaleren problemen met de blaassonde.
BK3_02.17.09 Subdoel 9
De leerlingen brengen een cliënt in een functionele houding met technische hulpmiddelen conform het zorg- en ondersteuningsplan.

BK3_02.17.10 Subdoel 10
De leerlingen meten de gedelegeerde parameters behorende tot de verschillende biologische functiestelsels: polsslag, lichaamstemperatuur bij cliënten.
BK3_02.17.11 Subdoel 11
De leerlingen verwijderen en brengen kousen ter preventie of behandeling van veneuze aandoeningen, met uitsluiting van compressietherapie met elastische verbanden opnieuw aan.
BK3_02.17.12 Subdoel 12
De leerlingen helpen bij de vocht- en voedseltoediening bij een cliënt, uitgezonderd bij slikstoornissen en bij sondevoeding.
BK3_02.17.13 Subdoel 13
De leerlingen helpen bij de niet-steriele afname van excreties en secreties.
BK3_02.17.14 Subdoel 14
De leerlingen helpen bij de inname van medicatie via orale weg.
BK3_02.17.15 Subdoel 15
De leerlingen bieden comfortzorg bij palliatieve en terminale zorg.
BK3_02.17.16 Subdoel 16
De leerlingen dienen de laatste zorg aan de overleden cliënt toe.

BK3_02.18

10

De leerlingen voeren bijkomende handelingen uit volgens de richtlijnen aan een cliënt met of zonder ADL-dysfunctie.

toepassen

BK3_02.18.01

Subdoel 1

De leerlingen meten de gedelegeerde parameters behorende tot de verschillende biologische functiestelsels: bloeddruk, ademhaling, pijn, bewustzijn, glycemiemeting via cappillaire bloedafname.

BK3_02.18.02

Subdoel 2

De leerlingen dienen medicatie toe, met uitsluiting van verdovende middelen, die voorbereid is door de verpleegkundige of de apotheker langs volgende toedieningswegen: oraal (inbegrepen inhalatie), rectaal, oogindruppeling, oorindruppeling, percutaan, toediening van gefractioneerde heparine via subcutane weg.

BK3_02.18.03

Subdoel 3

De leerlingen dienen voeding en vocht langs orale weg toe (inclusief cliënt met slikstoornissen).

BK3_02.18.04

Subdoel 4

De leerlingen verwijderen manueel fecalomen.

BK3_02.18.05

Subdoel 5

De leerlingen verwijderen en brengen verbanden en kousen ter preventie of behandeling van veneuze aandoeningen (inclusief compressietherapie met elastische verbanden) opnieuw aan.

Samenhang minimumdoelen – leerplandoelen

In deze rubriek wordt een overzicht gegeven van alle specifieke minimumdoelen die van toepassing zijn voor deze studierichting (kolom 1 en 2).
In kolom 3 en 4 wordt aangegeven waar deze specifieke minimumdoelen opgenomen zijn in het leerplan.

- Specifieke minimumdoelen die ingedaald zijn als cesuurdoelen (in de studierichting van de tweede graad die een logische vooropleiding is voor deze studierichting in de derde graad) zijn terug te vinden in de derde kolom. Zij moeten niet meer aan bod komen in de derde graad (en bijgevolg ook niet meer geëvalueerd worden in de derde graad) maar ze zijn een belangrijk aandachtspunt om de beginsituatie van de leerling in kaart te brengen en te zorgen voor een gepaste begeleiding.
- Specifieke minimumdoelen die aan bod komen in de derde graad zijn terug te vinden in kolom 4.

De nummers in kolom 3 en 4 verwijzen naar het leerplandoel waar het specifiek minimumdoel letterlijk is opgenomen. Eventuele kenniselementen worden in het leerplandoel opgenomen, ofwel bij het specifiek minimumdoel zelf, ofwel bij de onderliggende subdoelen, ofwel via een combinatie.

Nummer specifiek minimum doel	Minimumdoel	Leerplandoel / subdoel 2de graad	Leerplandoel / subdoel 3de graad
Generieke doorstroomcompetenties			
01.01.01	De leerlingen doorlopen een onderzoekscyclus in samenhang met inhouden van minstens 1 wetenschapsdomein verbonden aan de studierichting.		WD3_01.01.01
Toegepaste fysiologie en anatomie van de mens			
08.04.01	De leerlingen leggen uit hoe de mens prikkels ontvangt en verwerkt met inbegrip van werking van zenuwen en hormonen.	WD2_08.04.01	
08.04.02	De leerlingen leggen uit dat beweging het resultaat is van een interactie tussen zenuw-, spier- en beenderstelsel. *Rekening houdend met de context van de studierichting.*	WD2_08.04.02	
08.04.03	De leerlingen leggen fysiologische processen van stofwisseling en secretie uit met inbegrip van structuur en werking van de betrokken organen. • Processen tot op weefselniveau • Enzymwerking • Gezondheidsproblematieken *Rekening houdend met de context van de studierichting.*		WD3_08.04.01
08.04.04	De leerlingen leggen transportfysiologie uit aan de hand van structuur en werking van hart, bloedvaten, lymfevaten en longen.		WD3_08.04.02
08.04.05	De leerlingen leggen specifieke en niet-specifieke afweer uit. • Bloedgroepen • Principes van vaccinatie, serumbehandeling, allergie, auto-immuniteit		WD3_08.04.03

[8] Maatschappij en welzijn, tweede graad dubbele finaliteit.

Toegepaste gedragswetenschappen: psychologie			
14.03.01	De leerlingen lichten determinanten van gezondheidsgedrag en strategieën toe om gezondheidsgedrag van individuen en doelgroepen te bevorderen. • Individuele - en omgevingsstrategieën		WD3_14.03.01
14.03.02	De leerlingen lichten sociaal gedrag toe. • Sociaal gedrag: groepsprocessen, sociale beïnvloeding		WD3_14.03.02
14.03.03	De leerlingen analyseren de ontwikkelingspsychologische domeinen binnen verschillende levensloopfasen. • Fysieke ontwikkeling: (senso)motorische ontwikkeling • Cognitieve ontwikkeling: van sensomotorisch tot formeel-operationeel denken • Morele ontwikkeling • Socio-emotionele ontwikkeling: hechting en identiteit		WD3_14.03.03

Samenhang 'doelen die leiden naar een of meer erkende beroepskwalificaties' – leerplandoelen

Nummer doel CD	Doel CD	Leerplandoel / subdoel
1	De leerlingen werken in teamverband (organisatiecultuur, communicatie, procedures).	BK3_01.01
2	De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.	BK3_01.02
3	De leerlingen handelen economisch en duurzaam.	BK3_01.03
4	De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.	BK3_01.04
5	De leerlingen handelen volgens de professionele gedragscode binnen de grenzen van het wetgevende kader.	BK3_02.08
6	De leerlingen werken samen met de cliënt en communiceren professioneel binnen een cliëntgerichte zorgrelatie.	BK3_02.12
7	De leerlingen ondersteunen en bevorderen empowerment en zelfredzaamheid van de cliënt.	BK3_02.09
8	De leerlingen plannen en organiseren de zorg van de cliënt conform het zorg- en ondersteuningsplan.	BK3_02.03
9	De leerlingen voeren de basiszorg uit volgens het zorg- en ondersteuningsplan van de cliënt met of zonder ADL-dysfunctie, met inbegrip van comfortzorg bij palliatieve en terminale cliënt en laatste zorg aan de overleden cliënt.	BK3_02.16 BK3_02.17
10	De leerlingen voeren bijkomende handelingen uit volgens de richtlijnen aan een cliënt met of zonder ADL-dysfunctie met inbegrip van gedelegeerde verpleegkundige handelingen.	BK3_02.18
11	De leerlingen nemen preventieve maatregelen ter voorkoming van primaire, secundaire en tertiaire letsels tijdens de basiszorg.	BK3_02.04
12	De leerlingen voeren EHBO uit bij noodsituaties.	BK3_02.10
13	De leerlingen observeren en signaleren veranderingen in de gezondheidstoestand van de cliënt.	BK3_02.05 BK3_02.06 BK3_02.07
14	De leerlingen evalueren de zorg en rapporteren in het zorgdossier.	BK3_02.06 BK3_02.07
15	De leerlingen regelen ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten volgens de verwachtingen en noden van de cliënt en stimuleren de cliënt om deel te nemen.	BK3_02.15
16	De leerlingen voeren huishoudelijke activiteiten en logistieke taken uit.	BK3_02.14 BK3_02.01
17	De leerlingen lichten aspecten van ondersteuning bij de opvoeding toe.	BK3_02.13

Aanvullende onderliggende kennis De opgenomen kennis staat steeds in functie van de specifieke vorming van deze studierichting.	**In leerplandoel / subdoel**
Anatomie en fysiologie	BK3_02.16.01
Contexten: residentiële zorg, thuisverpleging, thuiszorg, gehandicaptenzorg, ziekenhuissector, palliatieve zorg, revalidatie	BK3_02.08.01
Doelgroepen: kraamzorg inclusief meerlingenzorg, gezinnen in een problematische opvoedingssituatie, personen met psych(iatr)ische problemen, personen met een handicap , personen met een chronische zorgnood, personen met dementie, personen in een palliatieve zorgfase	BK3_02.11.03
Gedelegeerde verpleegkundige handelingen (vermeld in de wetgeving van 27 februari 2019 en aangepaste versies)	BK3_02.08.04
Holistische visie op de mens	BK3_02.09.01
Zorgvisie en zorgprocessen	BK3_02.09.01

Concordantie beroepskwalificatie – leerplandoelen

In de derde graad dubbele finaliteit worden competenties van 1 of meerdere beroepskwalificaties/deelkwalificaties gerealiseerd. Met het oog op het uitreiken van een bewijs van beroepskwalificatie, een bewijs van deelkwalificatie of een bewijs van competenties is het nodig te weten welke leerplandoelen verband houden met de competenties van de beroepskwalificatie.

Een concordantie tussen de leerplandoelen en de beroepskwalificatie(s) is terug te vinden op de website van het GO!.

Minimale materiële vereisten

Voor het realiseren van de leerplandoelen is er nood aan voldoende materialen en de nodige uitrusting opdat deze kwaliteitsvol kunnen gerealiseerd worden. Voor de school is het belangrijk dat ze in kaart brengt welke materialen en uitrusting er minimaal nodig zijn om de leerplandoelen te kunnen realiseren.
Deze materialen en uitrusting hoeven niet noodzakelijk op school aanwezig te zijn. De school kan immers ook gebruik maken van materialen en uitrusting die aanwezig zijn op andere locaties zoals bijvoorbeeld andere scholen, infrastructuur van de gemeente, bedrijven…

Op de GO! Navigator worden er, voor deze doelen waarvoor dit relevant is, suggesties gedaan met betrekking tot het in kaart brengen van de minimale materiële vereisten.

Vakkenkoppeling

De vakkenkoppeling is terug te vinden op de website van het GO! (rubriek leerplannen).

Pedagogisch – didactische ondersteuning

Een uitgebreide pedagogisch – didactische ondersteuning is terug te vinden in de GO! Navigator.